

**ENQUESTA INDUSTRIAL ANUAL DE PRODUCTES.
RESULTATS PER A LA COMUNITAT VALENCIANA, 2005**

NOTES METODOLÒGIQUES

ENQUESTA INDUSTRIAL ANUAL DE PRODUCTES. RESULTATS PER A LA COMUNITAT VALENCIANA, 2005

NOTES METODOLÒGIQUES

1. Objectius y contingut de la publicació

L'Enquesta Industrial Anual de Productes. Resultats per a la Comunitat Valenciana, 2005 posa a disposició dels usuaris àmplia informació detallada sobre les principals produccions dels sectors industrials valencians.

A partir de l'explotació estadística dels resultats per a la Comunitat Valenciana de l'Enquesta Industrial de Productes de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), s'oferix el mesurament individualitzat de la producció, en unitats físiques i monetàries, dels principals productes industrials fabricats en l'àmbit regional durant 2005, sempre que ho permet la protecció del secret estadístic.

A fi d'adaptar la informació estadística oferida a les característiques pròpies del teixit productiu valencià mantenint, al seu torn, els criteris de coherència, homogeneïtat i comparabilitat de les xifres, la informació per sectors s'agrega utilitzant una classificació industrial pròpia, compatible amb la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques de 1993 (CNAE-93), que distingeix un total de 35 sectors industrials.

2. Característiques de l'Enquesta Industrial Anual de Productes

2.1. OBJETIUS I UNITATS DE L'ENQUESTA

L'Enquesta Industrial de Productes i l'Enquesta Industrial d'Empreses constitueixen dos investigacions estadístiques independents que es van iniciar amb les dades de l'any 1993, substituint des de llavors a l'anterior Enquesta Industrial de l'INE. Ambdues operacions responen a un nou model d'enquestes industrials, semblant al de la majoria de països europeus, que permet generar una àmplia oferta d'informació econòmica del sector industrial precisa, fiable, coherent i interrelacionada entre si, al mateix temps que obtinguda en el menor termini de temps possible, la qual cosa configura un sistema integrat d'estadístiques industrials adaptat als nous reglaments, directives i classificacions estadístiques sorgides al si de la Unió Europea i a les recomanacions d'Eurostat.

L'objectiu fonamental de l'Enquesta Industrial de Productes és proporcionar una informació completa i recent de la producció industrial amb un grau de detall que permeta l'estudi d'una àmplia selecció de productes, l'anàlisi dels seus mercats i l'evolució de les seues sèries cronològiques.

La *unitat d'informació* o d'observació, a la que van referits les dades del qüestionari, és l'establiment industrial o unitat local, entenent com a tal a tota unitat productora de béns i servicis industrials, situada en un emplaçament físic definit en el que es realitzen activitats econòmiques davall la direcció o control d'una sola empresa .

Quant a la *unitat informadora* o responsable de subministrar les dades, és l'empresa, entenent com tal la unitat jurídicament autònoma més xicoteta que posseix o explota un o diversos establiments.

2.2. ÀMBITS I MARC DE LA INVESTIGACIÓ

La *població objecte d'estudi* la constitueixen tots els establiments industrials que representen, almenys, el 90 per cent de la producció de cada classe d'activitat de la CNAE-93 (4 dígitos)

Per a cada classe s'enquesten els establiments industrials pertanyents a empreses amb 20 o més ocupats, independentment de l'activitat principal de l'empresa titular. A partir d'aquesta població, la investigació es duu a terme amb caràcter exhaustiu, a fi de cobrir un percentatge significatiu de la producció en els diferents sectors investigats en l'enquesta.

No obstant això, per a certes classes en què la producció dels establiments empreses de 20 i més ocupats no és suficientment representativa del total, s'hi inclouen també els establiments d'empreses amb menys de 20 persones ocupades, el que ocorre en més del 50% de les classes d'activitat.

L'enquesta es realitza en tot el territori nacional, llevat de Ceuta i Melilla. Quant a l'àmbit temporal, es tracta d'una enquesta contínua de periodicitat anual. La informació sol·licitada en el qüestionari es refereix a l'activitat industrial realitzada durant l'any natural. No obstant això, els establiments el cycle de producció dels quals no coincideix amb l'any de calendari, poden referir les seues dades a la campanya que acaba en l'any de referència de l'enquesta.

Respecte a l'àmbit econòmic o d'informació, es defineix mitjançant la llista de productes PRODCOM, acrònim format amb les dues primeres síl·labes de PRODUCCIÓ COMunitària i que consisteix en una llista de productes i serveis industrials harmonitzats amb la Classificació del Comerç Exterior o Nomenclatura Combinada de la Unió Europea. La llista de productes coincideix amb els corresponents a les activitats econòmiques que constitueixen el sector industrial segons la CNAE-93, amb les excepcions següents: extracció de minerals d'urani i tori; tractament de combustibles nuclears i residus radioactius; reciclatge; captació, depuració i distribució d'aigua (divisions 12, 23(p), 37 i 41 de la CNAE-93).

A nivell nacional, l'enquesta demana informació d'al voltant de 5.000 productes industrials. Per a la Comunitat Valenciana, el nombre de productes investigats s'aproxima als 2.300, enquestant-se més de 8.500 establiments pertanyents a més de 8.100 empreses.

Ateses les característiques intrínseques de la mateixa enquesta, també queden fora del seu àmbit d'investigació:

- Les activitats industrials de caràcter no econòmic, és a dir, les que produeixen béns i servicis no destinats a la venda.
- Les activitats de reparació de certs béns d'ús i consum, com articles elèctrics per a la llar, vehicles automòbils, motocicletes, bicicletes, màquines d'oficina, comptabilitat i equip informàtic, etc.
- Les activitats industrials realitzades amb caràcter secundari en establiments l'activitat principal de la qual és no industrial.

El marc de l'enquesta el constitueixen les empreses industrials del DIRCE (Director Central d'Empreses de l'INE).

2.3. ESTRUCTURA DE LA LLISTA DE PRODUCTES

L'Enquesta de Productes Industrials de l'INE constitueix l'adaptació a Espanya del programa PRODCOM, en el qual s'estableix la creació d'una enquesta comunitària sobre la producció industrial. La base legal es fonamenta en el Reglament CEE núm. 3924/91 del Consell de les Comunitats Europees, on l'apartat 2n de l'article 2 recull que la producció industrial es classificarà segons la llista PRODCOM; en l'apartat 3r del mateix article s'assenyala que l'enquesta es dirigeix, en principi, a cada producte enumerat en la llista.

Hi ha una estreta relació entre la llista PRODCOM i la Classificació Comunitària de Comerç Exterior o Nomenclatura Combinada (NC), de forma que cadascuna de les rúbriques de la llista es defineix per referència a un dels articles de la NC o a un grup d'ells. Aquesta harmonització facilitarà la comparació de les dades de producció amb les obtingudes a partir de les estadístiques de comerç exterior, el que permetrà un enfocament global de la producció i els intercanvis comercials.

La llista s'estructura segons les divisions de la NACE- Revisió 1 o Nomenclatura Estadística d'Activitats Econòmiques de la Unió Europea. En cada divisió, les rúbriques de la llista apareixen ordenades de forma creixent segons els codis PRODCOM, que estan compostos per un total de vuit dígitos el significat del qual és el següent:

- Els quatre primers dígitos es corresponen amb les classes de la CNAE-93, que coincideix exactament amb la NACE-Rev.1, a la qual s'hagué d'adaptar Espanya en l'any 1993. Se n'exceptuen els productes de filats i teixits, en els quals la coincidència de la CNAE-93 amb la PRODCOM sols es realitza en els tres primers dígitos, ja que en la classificació d'activitat té primacia el procés i la de productes es regeix per la matèria constitutiva.
- Els sis primers dígitos formen la integració corresponent a la CPA o Classificació Comunitària de Productes per Activitats de la Unió Europea. Es tracta d'una classificació de productes ordenats seguint el criteri del seu origen industrial definit d'acord amb els 4 primers nivells de la NACE-Rev.1. La versió nacional de la CPA és la CNPA-96 o Classificació Nacional de Productes per Activitat de 1996, l'entrada en vigor de la qual va substituir l'antiga CNBS o Classificació Nacional de Béns i Servicis de 1978.

- Els dígits seté i vuité indiquen la classificació de cadascun dels productes PRODCOM al si de cada rúbrica de l'últim nivell de la CPA. No obstant això, en alguns sectors, els dos últims dígits es refereixen al procés utilitzat, a la destinació del producte o als materials que duu incorporats.

Per a Espanya, els codis de les rúbriques de la llista PRODCOM es desagreguen fins a un total de deu dígits, la qual cosa permet utilitzar el nové dígit per a desglossar amb major detall certs productes típics espanyols (és el cas de l'oli d'oliva, assaonats d'oví de doble faç, etc.) i el desé com a dígit de control.

2.4. QÜESTIONARIS UTILITZATS

El qüestionari utilitzat no és únic, ja que per a facilitar l'obtenció de la informació l'INE agrupa les activitats industrials que constitueixen la població objecte d'estudi en 83 sectors, cadascun dels quals inclou aquelles activitats econòmiques que presenten una sèrie de caràcters comuns, a fi d'abastar en el mateix qüestionari l'activitat principal i les possibles activitats secundàries, derivades de la principal, que puguen exercir-se en el mateix establiment.

Per a cadascun d'aquests sectors es disposa d'un qüestionari diferent, en la portada del qual apareix la numeració de les activitats similars que agrupa i sobre les quals se sol·licita la informació per productes. En molts qüestionaris, a més d'incloure els productes típics de les seues activitats, s'hi inclouen els corresponents a les possibles activitats secundàries derivades de la principal que puguen exercir-se en el mateix establiment.

3. Conceptes i definicions

3.1. MESURA DE LA PRODUCCIÓ

Com a norma general, tots els productes es mesuren en quantitat i valor. Segons la unitat de mesura utilitzada i el producte de què es tracte, l'enquesta es refereix a distints tipus de producció.

El *valor* es refereix sempre a la producció facturada o venuda. Es calcula sobre la base del preu mitjà de venda neta en fàbrica. Comprén el cost d'envasat i embalatge, encara que es facture de forma separada. Se n'exclou l'IVA transferit i altres impostos sobre el consum, les rebaixes concedides a clients i les despeses de transport facturats per separat.

Per a certs productes (aproximadament 500) la informació es requereix únicament en valor, i no es sol·licita la quantitat. Aquestes rúbriques solen ser les referides a serveis de reparació, instal·lació i manteniment, parts i peces; i algunes rúbriques les descripcions de les quals recullen productes molt diversos.

Quant a la *quantitat*, es mesura amb tres criteris diferents, segons el tipus de producte de què es tracte:

- Per a la majoria dels productes, les quantitats es refereixen a la producció venuda o facturada durant el període de l'enquesta, criteri que coincideix amb l'utilitzat per a la mesura del valor.
- Per a una selecció de productes intermedis, obtinguts generalment en activitats en què és típica la integració vertical del procés productiu, la quantitat sol·licitada inclou, a més de la producció venuda, la torna a emprar en el mateix procés productiu per a la seua transformació en altres productes finals més elaborats.
- Per a un tercer grup de productes industrials, generalment relacionats amb la transformació agrària (conserves vegetals, vi, sidra), la quantitat sol·licitada és la produïda en el període de l'enquesta i destinada a la venda independentment que s'haja venut o no.

Per a quantificar la producció s'utilitzen les unitats físiques indicades en el qüestionari. Aquestes unitats es corresponent, en principi, amb les unitats de mesura especials de la Nomenclatura Combinada (NC). En casos excepcionals (150 productes aproximadament) s'utilitza una unitat de mesura diferent o complementària. Aquests productes pertanyen als grups següents: teixits (kg i m²), confecció (kg i unitats), motors (unitats i quilovats) i construcció naval (unitats i GT o ct/l).

Cal afegir que, en cap cas, forma part de la producció la revenda de productes en el mateix estat en què es compren, sense realitzar-hi cap transformació, i entre el preu de compra i de venda dels quals sols hi ha el marge comercial. No obstant això, no es consideren revendes aquells productes en què, encara que siguin transformats fora de l'establiment, l'empresa realitza el disseny, suporta una despesa per a la recerca i desenvolupament, elegeix les

matèries primeres i proveïdors d'aquestes, realitza un control de qualitat en els lliuraments del producte fabricat, etc.

3.2. ALTRES ACTIVITATS CONSIDERADES

Com ja s'ha assenyalat, l'objecte de l'Enquesta Industrial de Productes és obtenir informació estadística sobre la producció, mesurada en valor i quantitat física de cadascuna de les rúbriques enumerades en la llista PRODCOM. Aquestes rúbriques es refereixen principalment a productes físics, però també inclouen codis corresponents a serveis industrials, com són les operacions de perfeccionament, reparació i manteniment, així com els treballs de muntatge. Aquests serveis no consten en la Nomenclatura de Comerç Exterior o Nomenclatura Combinada (NC) i el cinquè dígit del seu codi PRODCOM és un 9.

a) S'entén per *perfeccionament*, *tractament* o acabament aquelles operacions que, una vegada realitzades, no alteren la forma del producte, com ara tenyida, impregnació, impressió, envernissada, niquelatge, etc. El perfeccionament pot realitzar-se:

- Sobre béns produïts per l'empresa (perfeccionament directe)
- Sobre productes comprats (perfeccionament per compte propi)
- En règim de subcontractació de productes pertanyents a un tercer (perfeccionament per compte alié)

Dels tres tipus de perfeccionament assenyalats, només els dos últims es comptabilitzen de forma independent i es consignen en les rúbriques d'acabaments creats a aquest efecte, ja que el perfeccionament directe queda integrat en els mateixos productes de l'empresa que realitza el procés de fabricació complet.

b) Els treballs de *reparació i manteniment* es comptabilitzen en els codis creats a aquest efecte, i el seu valor correspon a les despeses de reparació i manteniment que hagen sigut facturades. No s'hi han d'incloure, per tant, les operacions de reparació o manteniment d'instal·lacions pròpies.

Quant aquests treballs tenen el caràcter de grans reparacions, de manera que transformen en gran part el producte sotmés a aquest procés (canvi de quasi totes les peces d'una maquinària, canvi de forma d'un objecte de joieria o de pelleteria, etc.) es consideren producció i, en conseqüència, se'ls assigna el codi del producte corresponent, no el de la reparació.

Encara que hi ha una regla general per la qual els serveis de reparació i manteniment, sempre que vagen unitats a la fabricació d'equips industrials, s'inclouen en el sector industrial, hi ha les excepcions següents a aquesta regla:

- Reparació d'automòbils i motocicletes (CNAE 5020-5040)
- Reparació d'efectes personals (CNAE 5271-5273-5274)
- Reparació d'electrodomèstics (CNAE 5272)
- Reparació de bicicletes (CNAE 5274)
- Reparació de màquines d'oficina, comptabilitat i informàtica (CNAE 7250)

c) Per últim, es considera *muntatge o instal·lació* l'acoblament de diversos elements en un sol producte, o de diversos productes per a formar una instal·lació més complexa. Cal distingir dos casos:

- Si els productes muntats o instal·lats han sigut fabricats en la seua totalitat o de forma majoritària per un altre establiment (de la mateixa o d'una altra empresa), es recull únicament el valor de les despeses de muntatge facturades, mitjançant els codis PRODCOM establits a aquest efecte. El dit valor també ha d'incloure els costos de materials necessaris per a realitzar el servei i exclou el valor dels productes muntats però no fabricats per l'establiment encarregat de realitzar el muntatge.
- Si els productes són muntats pel mateix establiment que els fabrica, el muntatge es quantifica i es valora junt amb el producte fabricat en el codi corresponent a aquest.

4. Presentació de resultats

4.1. ESPECIFICACIONS DE LA TABULACIÓ

L'Enquesta Industrial de Productes per a la Comunitat Valenciana presenta les produccions industrials valencianes desagregades, en principi, per rúbriques de la PRODCOM a 8 dígits (i a 9 dígits en les ja mencionades excepcions

de productes típics espanyols), sempre que ho permet la salvaguarda del secret estadístic, segons els resultats obtinguts de l'Enquesta Industrial de Productes de l'INE per a 2005.

És important destacar que quan una d'aquestes rúbriques de la PRODCOM és produïda en la Comunitat Valenciana per menys de 5 establiments, la dada de la producció es considera subjecta al secret estadístic i el codi corresponent, la seua descripció i les dades de producció s'eliminen de la tabulació. Per tant, la llista de rúbriques de la PRODCOM (8 dígit) oferida en la publicació comprén únicament aquelles que es produeixen en la Comunitat Valenciana i no estan protegides pel secret estadístic. Aquesta qüestió s'ha de tenir en compte, ja que afecta un gran nombre de productes i, per això, ha condicionat en gran part la casuística utilitzada en la presentació de resultats, ja que encara que la investigació obté informació d'aproximadament 2.300 productes que es fabriquen en la Comunitat Valenciana, el secret estadístic impedeix publicar dades d'un poc més de la meitat.

A fi de cobrir una gran part important de les llacunes d'informació generades per l'obligatòria salvaguarda del secret estadístic, s'ofereix la informació agregada per productes segons la CPA (6 dígit). En aquest cas, la llista de rúbriques recollida en la tabulació sí que ofereix la relació completa de productes elaborats en la Comunitat Valenciana, i s'assenyalen convenientment aquells casos en què les dades estan subjectes al secret estadístic. Òbviament, la circumstància expressada en el paràgraf anterior pot originar que la suma de dades a 8 dígit no coincidisca amb la dada corresponent agregada a 6 dígit, ja que s'han eliminat de la tabulació les rúbriques PRODCOM subjectes al secret estadístic. També cal mencionar que, a major agregació, la major heterogeneïtat dels productes comporta una diversitat d'unitats que, en molts casos, impedeix proporcionar la informació sobre la quantitat produïda per codis de la CPA.

En un apartat anterior, s'assenyalava una sèrie d'activitats no cobertes per la investigació degut al fet que no formen part de la llista PRODCOM. Cal afegir-hi uns altres tres grups d'activitats respecte a les quals l'Enquesta Industrial de Productes oferida en aquesta publicació no ofereix informació:

- No s'inclou informació respecte a les divisions 10, 11, 13 i 14 (extracció de carbó, petroli i gas natural, de minerals metàl·lics i de minerals no metàl·lics ni energètics) per estar excloses de la investigació de l'INE.
- No es disposa de la informació relativa a les indústries làcties (grup 155 de la CNAE).

D'una altra part, la incorporació de les coqueries i la producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta (codis 23.1 i 40, respectivament, de la CNAE) a la relació d'activitats industrials investigades per l'INE permet oferir dades agregades del sector 'Energia i aigua', excloent la captació, depuració i distribució d'aigua (divisió 41 de la CNAE) per no estar inclosa en la llista PRODCOM, tal com s'ha mencionat en l'apartat 2.2.

Per últim, per a afavorir l'adequada interpretació dels resultats i diferenciar convenientment la cobertura i principals qüestions metodològiques que subjauen a l'Enquesta Industrial de Productes i l'Enquesta Industrial d'Empreses, en el següent quadre es resumixen les principals característiques de cada una de les dues enquestes de l'INE que servixen de base per a les explotacions realitzades per l'IVE:

Principals característiques de l'Enquesta Industrial d'Empreses i de l'Enquesta Industrial Anual de Productes de l'INE

	ENQUESTA INDUSTRIAL D'EMPRESES	ENQUESTA INDUSTRIAL ANUAL DE PRODUCTES
Unitat bàsica	Empresa	Establiment
Població investigada	Conjunt d'empreses industrials	Establiments industrials pertanyents a empreses de 20 o més ocupats. En alguns casos establiments pertanyents a empreses de menys de 20 ocupats. Se n'exclouen algunes activitats.
Qüestionari	3 models, segons el nombre d'ocupats de l'empresa i que siga o no multilocalitzada	83 models, segons l'activitat principal de l'establiment
Procedència de la microdada	Pla General de Comptabilitat	Comptabilitat analítica
Disseny mostral	Mostreig probabilístic per a les empreses de l'estrat <20 ocupats i exhaustiu per a les de 20 o més.	Mostreig exhaustiu
Període de referència	Anual	Anual
Assignació i agregació dels resultats obtinguts per sectors d'activitat	Els resultats s'assignen a l'activitat principal de la UAE local	Els resultats s'assignen al sector d'activitat que correspondria segons l'origen industrial teòric de cada producte. No es té en compte si el producte s'obté com a resultat de l'activitat principal de l'establiment o d'una activitat secundària.

4.2. CLASSIFICACIONS SECTORIALS

Els resultats de la present explotació estadística s'oferixen, a més de a nivell desagregat, sempre que el secret estadístic ho permet, segons dues classificacions industrials pròpies de l'IVE: per agrupacions d'activitat (R13) i segons un total de 35 sectors industrials (R35). Esta última suposa un desenrotllament sectorial molt superior al presentat per l'INE per a l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

La dita sectorització elaborada i utilitzada per l'IVE intenta reflectir adequadament l'estructura productiva del teixit industrial valencià, al mateix temps que ha de servir de marc per a la realització d'enquestes o l'explotació de fitxers administratius. S'ha intentat adaptar a les nomenclatures internacionals i estatals de forma que, a més de permetre estandarditzar les diverses informacions estadístiques facilitades per l'IVE en l'àmbit industrial, s'assegure la comparabilitat de resultats.

En un apartat específic d'esta publicació s'arreglen les correspondències entre les 13 agrupacions d'activitat (R13), la sectorització R35 i la CNAE-93.

Cal insistir en dues qüestions ja apuntades però imprescindibles per a interpretar adequadament la informació continguda en l'Enquesta Industrial de Productes. En primer lloc, l'exclusió de determinats sectors industrials i, en segon lloc, el criteri utilitzat en l'assignació del sector d'activitat corresponent a cada producte. Encara que l'establiment informa dels productes principals i secundaris elaborats, les dades de producció finalment oferides s'assignen al sector d'activitat que correspondria segons l'origen industrial teòric de cada producte. Per tant, en

sectoritzar la informació no es té en compte si el producte s'obté com a resultat de l'activitat principal exercida en l'establiment o d'una activitat secundària.

Aquest criteri contrasta amb l'utilitzat en l'explotació de l'Enquesta Industrial d'Empreses, ja que les dades econòmiques obtingudes s'assignen en la seua totalitat, en agregar els resultats, a l'activitat principal exercida en la UAE local, sense tenir en compte per a això si en aquesta es realitzen activitats secundàries.